

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acăsta ese in tōta domineca,
— dar prenumeratiile se priimesc
in tōte dilele.

Pretiul pentru Ostrunguri: pre anu
6 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pre unu tri-
luniu 1 fl. 50 cr. era pentru Strai-
netate: pre anu 8 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fl. pre unu triluniu 2 fl. in v. a.
Unu exemplar costă 10 cr.

Tōte sionedeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:

Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se prăimesc cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Cata ce prostia!

Mi-am lasatu la Bocci'a cas'a,
Parochi'a, preutés'a,
Să traeseu la Pute-a-Pesce,
Strigandu „igen“ barbatesce.

Mi-am lasatu cai sî cocia,
Butoiasîula cu rachia,
Să traescu la Pute-a-Pesce,
Să strigu „igen“ barbatesce.

Mi-am lasatu eu patrahirulu,
Pomeni, parastasu sî birulu,
Sî-me ducu la Pute-a-Pesce,
Să strigu „igen“ barbatesce.

Lasai a casa ciaslóve,
Paschali'a cu potcôve, —
Să traescu la Pute-a-Pesce,
Strigandu „igen“ barbatesce.

Mi-am lasatu cad'a cu mórea,
Caracterulu sî onórea,

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!
Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Ca să potu la Pute-a-a-Pesce,
Să strigu „igen“ barbatesce.

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Mi-am lasatu sî-a mea natiune,
M'am facentu o spurcatiune,

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Ca să potu la Pute-a-Pesce,
Să strigu „igen“ barbatesce.

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Mi-am lasatu cinstitu-mi nume
In Elek a mi-lu strapune,

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Ca colo la Pute-a-Pesce,
Să sună mai unguresee.

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Mi-am lasatu Dragutii plösc'a
Sî-o vaca lui prot'a Iosca,

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Ca să mergu la Pute-a-Pesce,
Să strigu „igen“ barbatesce.

Mare nebunia!

Mi-am lasatu scrófe cu verii,

Cata ce prostia!

Mi-am lasatu a casa crerii,

Dieu e nebunia!

Ca să stau la Pute-a-Pesce,

Cata ce prostia!
Dieu e nebunia!

Să eascu gur'a barbatesce,

Vaslesiu.

Corespondintia.

Satumarie, 24 aug. 1872.

Dulce mosiule și frate Mando!

Dela despartirea noastră pone ce-ti scriu sirele aceste, amblai lume amara pe la *Gherla* și-apoi comitatului *Satumarului*: cunoscendu-ti curiositatea, iti scriu dar' vr'o dōue nouatati, precum urmăza: mai și mai antaiu am tientit la *Gherla*, unde ajunsei demanéti' a eam la 8 ore, și pone la 11 ore me preambrai pr'in orasiu, unde vedui pe tota cas'a publicata căte o „Confisiune“ est'a „Circulariu“ (voiam să dicu) de guvernulu diecesanu, și dupa ce-lu cetii cu atentiune, observai, că provoca pre invetitorii poporali ca: căte d'in 3 districte protopopesci să se adune in conferintie pentru organisarea starei loru materiali. — E forte bine; ei dar' se dice in §-lu II. că de la aceea conferintia numai morbulu pote excusat, ér' in §-lu VI. dice, că cine voiesce pote să lipsesca și să mérge la auscultarea cursului preparandialu de statu. No dar' n'ai ce te miră, că astfelii de circularie, ba și *judecati*, se facu pr'in *Gherla* totu deun'a dupa prandiu (!) De aici am trasu dereptu la *Baia-aspră*, candu acolo aflu pre protopopulu romanu de acolo *Schmerling*, suplicandu la inspectorulu scolariu să uniculu politie ungurescu *Libu*, in care se róga, că să binevoésca Dlu inspectoru a priimí pre invetitorii romani la cursulu preparandialu de statu. Aici fusei pone catra séra, candu apoi me cugetai să pleeu indata catra *Baia-mare*, — căci nu e departe, numai cătu arunci eu bot'a de 3 ori și mai mergi pone te urèsci — ajunsei să acolo cam tardioru și nu me oprii pone la multu vestitulu să binemeritatulu oratoru, protopopulu romanu de-acolo *Cusitirita*. Pre acest'a ér'lu aflu serieudu unu circulariu catra preotii romani d'in distr. protopopescu de *Baia-mare*, in care provoca pe preoti să-i dee o plenipotentia pr'in care să pote delationă guvernulu dieces. gherlane la ministeriu, pentru mai buna ocarmuire a fondului preteselor veduve. Onore vôle guvernatorilor diecesei *Gherlei*; onore tie unicu patronu alu vedovelor preotese. A dôu'a di dem. plecai in orasiu; nu dupa multa preamblare ér' convenii eu nationalistulu protopopu *Schmerling*, urmandu de-a-lungulu stradeloru cu palari'a a mana pre *Dlu Stoll*, seumpulu seu ablegatu, pentru care să aostenitu dile nenuinerate să n'a dormită nopti intregi. Eu inea plecai dupa dinsii pone unde se oprira amenduoi, candu Dlu *Stoll*, intinse man'a Dlu protopopu *Schmerling* și-lu invită la unu pocalu de stropsiéla cu piparea; acest'a inse ne tienendu-se vrednieu se căciu pone la pamentu, recomandandu-se de *alázatos szolga* și de curatitoriu de calciuni și departendu-se cu resalutarea: *servus pajtás*. De aici apoi am aflatu de bine să treceu *Somesiulu* și cu o cale să facu vedint'a să Dlu fis-sispanu *Régifalusi*; dar dorere ! ! nu l'am aflat a casa, și numai dupa multa sciricie am audită că e dusu la *Pest'a*, pentru a dà sémă guvernului de politică lui cea inalta, carei'a guvernulu să de acumu inainte i creditéza. Aici apoi am convenit cu 4 preotii romani, cari ostenira pone la contele *Degenfeld*, spre a-si da ratiociniulu despre cele dōue mii de fiorini, cari i-au priimitu de la disulu conte inainte de alegeri, și altele multe, cari ti le voiu spune tôte la convenire. Si pone atunci remanu alu teu garbovitu mosiule și frate și polgártárs:

Tand'a, m. p.

Ce nu mai sciu pr'in lume și tiéra.

Guvernulu ungurescu nu mai scie: de unde să mai cersfesca parale pentru atâtea hotii și talharii d'in tiéra?

Francia nu mai scie: ce să faca cu atât'a putere de miliarde.

In *Vien'a* nu mai sciu: ce duhuri necurate, său blastematii, să mai inventeze, ca să sparie pre ómeni.

Lugosienii nu mai sciu pre care natantocu să-si mai aléga de vicespanu.

Partid'a nationale nu mai scie: cine i-este conduceitoriul celu adeveratu.

In *Roman'a* nu mai sciu: că ore pre jidani său pre *Hopintioler* să-lu dee mai antaiu preste granitie?

In *Berolini* nu mai sciu: să respecteze pre *Ostr-Ungaria*.

In *Ardélu* nu mai sciu: că ore desceptatu-s'au să romanii ? !

In *Span'a* nu mai sciu ómenii in catro să mai feresca, ca să nu se implice in vre unu iesuitu.

Ministrulu Ungurescu nu mai scie de dreptate.

In *Austria* de susu nu mai sciu parintii cum să-si scutescă fetele de spovedani'a popiloru catolici.

In *Italia* nu mai sciu: căti macaroni va mistui Infalibilitatea Sa pap'a de la Rom'a ? !

In *Croat'a* nu mai scie partid'a ungurésca cum să se sustiena ? !

In *Banatu* nu mai sciu ómenii ce să mai faca de seracia ? !

In *Rusi'a* nu mai sciu, că esiste săi *Ostr-Ungaria*.

Representanti'a Logosului nu mai scie cu ce flécuri și nemicuri să-si mai perda tempulu.

Redactiunea *Albinei* nu mai scie: cu ce morcele să mai decoreze pre preutii și dascalii romani.

Patri'a lui *Pist'a* nu mai scie, de candu nu se-a mai prenumeratu nimenea la ea ? !

Cei trei imperati, cari au să convina la 7-lea Septembrie, nu mai sciu: care d'intre ei va fi celu pacalit? ! . . . .

Diurnalistii romani nu mai sciu: cum să-si scota restantiele de pre la prenumeranti? !

Unele dame cam trecute nu mai sciu: cu ce să-si atraga curtisanti? !

Societatea „Maic'a Paraschev'a“ nu mai scie: ce a facutu presidiulu manipulante cu banii societatii? !

Advocatiile romani nu mai sciu: că ore cu legea, său cu bot'a in mana, să-si castige dreptate de la judecările de acum'a d'in *Ungaria*? !

Domnisiórele romane nu mai sciu că esiste să limb'a romanésca? . . . .

Honvedii unguresci nu mai sciu: ore cati fetiori trebuie sa porde unu monduru?! . . .

Gur'a Satului nu mai scie: ce glume sa faca pentru aceia, cari cetesc diurnalulu de giaba?

Nu mai jidamii si esecutorii de dure, — acel'a sciu sa traga pelea si sufletul din noi!!!

Depesile telegrafice,

(venite pe sîrba (drotulu) lui „Gur'a Satului.”)

Bai'asprina: Dlu protopopu romanu Schinerling nu va mai cortesi neci vota pentru partid'a guvernamentale pone la alegerea venitória.

Bai'amare: Dlu protopopu romanu, singurul oratoru alu natiunei romane (alias Cicero modernus) si patronu alu preoteselor veduve, jace in patulu suferintelor spirituali.

Pomi: Dlu fis-sispanu Régifalusy pone-e lumea nu va mai politisa, pentru ca sa nu se insiele.

TAND'A si MAND'A.

T. Ore ce vre si Santu-*Elia* acel'a, de nu mai sta pe locu cu carutia?

M. D'apoi nu scii, ca circa dupa *Batalamâna* — ca sa-lu treznasca.

T. Si-apoi cum de nu-lu affa odata?

M. De aflatu l'a aflatu intr'unu locu in Banatu, inse nu vre sa-lu treznasca, ca *Batalcrucea* a fostu des-tulu de hamisiu, de s'a ascunsu sub reverend'a unui popa, si apoi St. *Elia* nu vre sa se aiba reu si cu pop'a si cu *Batalamâna*.

T. No, c'apoi si St. *Elia* totu pot'e sta la alesiu, ca Dio acel'a cu graba nu va esii de sub reverenda.

CIGURI-MIGURI.

(Celu ce nu trage tabacu n'are necesitate de tabachera.) Dilele trecute unu profesorul preamblandu-se intr'un'a din gradinile publice ale Parisului, fu intempi-natul de catra unu altu barbatu bine imbracatu, ce i intinse man'a.

„Nu me cunosci?” — Nu! domnulu meu. — „Sum unu comerciantu din Lille, unde, acum' siepte ani, v'am vedutu.” — „Se pre' pot'e ca-ci sunt siepte ani, ca am fostu acolo; d'era nu mi aducu aminte.” Strainulu, scotiendu o tabachera din bozunaru, s'adresa catra profesorul: „Poftiti, pre catu sciu. D-vos'tra prisati o data.”

„Iamu lasatu acumia.” — „D'era cum se pot'e sa 'mi fi uitatu astu-feliu? Noi, cari am fostu inpreuna in colegiul „d'Harcourt” aduce-viti bine a minte, ve para-sescu pentru unu momentu”. Necunoscutulu se duse si profesorulu si continuu preamblarea sa, candu dupa unu quartu de ora strainulu reaprìu erasi totu cu acelea-si vorbe, oferindu-i de a doua ora tabacu.” — „Vi-am disu odata, ca nu tragu tabacu.” „Scuzati, ca uita-sem.” Profesorulu, carui'a camaradulu seu de scola devanca totu mai suspectu, dierindu cate-va dame cunoscute, profitand de acest'a ocasiune, pentru a se desface de elu. „Nu eram nebunu,” disse elu damelor, „sa privesez de la unu omu, care pot'e sa fia chiaru unu astie numitu

„endormeur” (adormitoriu). I-am disu, ca nu tragu tabacu. D'eca neaparatu aru fi scitu ca ieri am cumparatu o tabachere de 50. Louis-d'ori.” — „Ah ve rogu aretati-o-ni si' nota,” disse un'a din dame. Profesorulu puse atunci'a man'a in bosunaru; — d'era tabachera disparuse. In locul ei inse gasi o tiedulica cu urmatorele cuvinte: „Fiindu ca D-lu profesoru nu mai trage tabacu, pr'in urmare neci ca mai are necesitate de tabachere!”. . .

(Patri'a B.)

* * * (Unu doliu in doitu). Unu vienezu se intinse in unele din dilele cele mai calde din lun'a lui Iuliu cu unu vechiu cunoscutu alu seu, unu unguru, care peste unu fracu negru, mai purta si unu par-dessus totu de aceea-si colore, in catu nu mai putea de caldura. „Ce dracu, este acest'a”, disse acel'a mirandu-se „pe acesta caldura duoe gheroce!” — „Ah, d'eca sum silitu,” intempi-nata ungurulu cu diumetate voce, „alalta-eri a morit unchiulu meu . . astazi era matus'a mea, in catu sum silitu de a purta duoe doliuri!”

Terminii moderni in limb'a romana se inlocuiesc in vîcetu nostru pr'in urmatorii evlaviosi.

Ipacoi; poftoresce prochimen;
Icosu; la hvalite, pripelele troicinici!
Treptele antifone; polunostinti'a!
Voscreasna, svetiln'a, Irmose!
Samoglasnica, Bogorodicin'a!
Predestenie, condacu! sadealna;
Peasn'a, bozglasieni'a! etc.

Si se dice povatiutoriulu calugariloru? de calu-ritie neci vorba! Asta e dreptate? a vedea octoihulu celu m . . .

Fetiorul lui **Chirionu Olteanu**.

M A G A Z I N U L C

I

„Gur'a-Satului.”

VII.

Un'a epopea unguresca din anii 1848—49, vred-nica de atentie si din acelu punctu de vedere, ca cuprinde in sine mai multe dialecte din Ungaria, care frumusietia poetica nu o afiamu neci chiaru la Homeru. En ascultati-o numai:

I.

Piszon akkor nem jó volt,
Mikor Peszt'n Lager volt, —
Három napig nem volt Brójt,
Zenyim hasam lápos volt.

II.

Tiszán innen, Tiszán túl,
Uty száládtunk mint a nyúl, —
Csupa vitézséggunkból! . . . .

* * * Acest'a unguresca poesia eroica de o mare clasicitate a fostu susutienuta de catra vechii honvidi, unguresci numai pr'in traditiune. Noi, filo-ungurii de noi, suntemu cei din antai, cari am pus-o in tipariu pentru a fi conservata spre onorea literaturei si istoriei magiare. Asceptam deci cu dreptu cuventu dela „Academ'a scientifica magiara,” „Societatea Kisfaludy-ana,” precum si dela celelalte societati de scientia si literatura just'a apreciare a zelului nostru celu neobositu in acest'a specie.

**Cum intielege „Gur'a-Satului“ activitatea romaniloru
din Transilvani'a in diet'a Ungariei d'in Bud'a-Pesta:**

